

Discurs de Joan Miró amb motiu del seu nomenament com a doctor honoris causa per la Universitat de Barcelona el 2 d'octubre de 1979.

Responsabilitat cívica de l'artista

En adreçar-me a aquesta Universitat de Barcelona que em confereix l'alt honor d'acollir-me avui entre els seus mestres, em pertoca en primer lloc de donar-vos a tots les gràcies, d'expressar-vos la més sincera gratitud per haver-me donat un lloc dintre d'aquesta institució en la qual homes tan diversos i en èpoques tan diferents, des d'un Milà i Fontanals fins a un Pere Bosch Gimpera, han fet tant per a construir i enaltir la vida cultural de Catalunya.

Tothom sap que no és la meva especialitat expressar-me amb el llenguatge verbal. El meu llenguatge és el visual, de la pintura, i és amb ell que he intentat de dir, tot al llarg de la meva vida, allò que pensava i sentia, allò que em semblava que calia que digués.

Per això, més que presentar-vos avui una lliçó feta de paraules, voldria que amb la vostra memòria recordéssiu la meva obra pictòrica i poguéssiu trobar en ella tot allò que no sabia dir-vos d'una altra manera.

Malgrat tot, potser valdria la pena d'aprofitar aquesta ocasió solemne per a precisar alguna cosa, si no ja per a intentar d'explicar l'obra, que no és feina meva, per a intentar d'explicar algunes de les raons profundes de la meva actitud humana, perquè és dintre de les actituds humanes que tota obra d'art té les arrels.

Allò a que voldria fer referència és a la meva concepció de l'artista, com a persona amb una especial responsabilitat cívica.

En aquest sentit, entenc que un artista és algú que, entre el silenci dels altres, fa servir la seva veu per dir alguna cosa, i que té l'obligació que aquesta cosa no sigui quelcom d'inútil, sinó quelcom que faci servei als homes.

Que el fet de poder dir alguna cosa, quan la major part de la gent no té opció per expressar-se, l'obliga que aquesta veu sigui en certa manera profètica. Que sigui, en certa manera, la veu de la seva comunitat.

Que quan artista parla des d'un país com el nostre, cruelment marginat per una història adversa, cal que faci sentir la seva veu pel món, per afirmar, contra totes les ignoràncies, tots els malentesos i totes les males fes, que Catalunya existeix, que és original i és viva.

Que quan artista parla voltat d'una cultura internacional i d'uns refinaments elitistes, no vulgui deixar-se tancar dintre el clos de la cultura ni de les élites, i que vulgui comunicar directament, per aprendre coses i per expressar-les, amb la saviesa profunda del poble, origen i destinatari final de tota empresa realment humana, sense que cap barrera classista ho pugui impedir.

Que quan un artista parli en un entorn on la llibertat és difícil, converteixi cada una de les seves obres en una negació de les negacions, en un deslligament de totes les opressions, tots els prejudicis i totes les falses valors establertes.

Que quan els altres, al seu volt, treballen positivament en tota mena d'empreses al servei dels homes en general i particularment del seu poble i de la realització completa de la seva història, cal que l'artista no se senti gens apartat de totes aquestes iniciatives ni de tots aquests esforços i doni a uns i altres el seu suport, el de la seva presència personal i el de l'eficàcia que la seva obra pugui tenir.

Estic content de poder tenir l'ocasió de fer ressonar en aquesta sala, carregada ja d'un segle

d'història del nostre país, aquestes paraules de solidaritat humana, de fidelitat a la terra, de diàleg directe fora de les fronteres de la societat dividida en classes, i de lliurament a l'empresa de la llibertat.

M'atreveixo a pensar que, si em feu l'alt honor que avui em feu d'acollir-me en aquesta Universitat, és perquè, per a vosaltres com per a mi, els propòsits van vitalment units a l'esperança.

Moltes gràcies.

Joan Miró